

J.

J a c o b (Hollænder). Hans Tilnavn veed man kun af Bogstaverne J. J. N., men han er formodentlig en og samme Person med den her længere hen i dette Lexicon anførte Jacob Jensen Norman. Han var fød i Norge, og havde som Søemand sværmet om i portugisisk Tjeneste, og paa de brasilianske Kyster, havt adskillige Fægtninger med Indianerne, derefter kom han omsider tilbage til Norge, hvor Kong Frederik den 3die paa sin norske Reise viste ham stor Naade 1648. Kongen foreslog ham at tage til Kjøbenhavn, som han og gjorde, og forsærdigede han der saavel for Kongen, som de øvrige Kongelige Personer, adskillige kunstige Sager af Baldkirke, Elfenbeen og Enhjørningshorn, med Billeder paa. Han gjorde Tjeneste, som en gammel øvet Krigsmand, med i Kjøbenhavns Beleiring 1659. Han har været Kon-

gelig Kunstammerforvalter, Opsynsmand over Kunstammeret, og har levet endnu 1677. Paa det Kongelige danske Kunstammer sees hans Portrait, med en kunstig udskaaen Kande i Haanden af Elfenbeen, som ogsaa forvares paa samme Sted.

J a c o b s o n (Ahron) Edelsteensskjærer. Han var fød i Hamborg, og en af de bedste Graveurer i sine Stene i hans Tid. Efter at han en Tid lang havde i sin Kunst arbeidet i Kjøbenhavn, hvor han er bekjendt af mange smukke Arbejder, døde han der 1770.

J a c o b s o n (Ahron Salomon) Professor, Edelsteensskjærer og Medallør, en Søn af foregaaende. Han er fød i Kjøbenhavn 1756. Han har skaaet mange skønne Stene, saavel Cameer, som Intaglios, baade her og under sit Ophold, fra 1795 til 1800, i Stofholm. Han har ogsaa skaaet Stempleter

til adskillige Medailler. Han er Medlem saavel af Kunstacademiet her, som i Stokholm. 1815 gjorde han en Reise til England.

Jacobson (Albert) Professor, en Søn af foregaaende. Han er fød i Kjøbenhavn 1780, og havde fra Barndommen af stor Lyst til hans Faders Kunst, hvortil han ogsaa i tiltagende Aar henvendte al sin Agtpaagivenhed. Han begyndte at tegne ved Kunstacademiet i Kjøbenhavn, men reiste herfra med hans Fader til Stockholm efter Ildbranden 1795. I denne Stad besøgte han strax Academiet, og fik der 1798 Sølvmedaillen for Tegning, arbeidede i Sergels Værksted, med at modellere efter Antikken til 1805. Han kom nu igjen til Kjøbenhavn, hvor han vedbliver troeligen at gaae i hans Faders og Farfaders Fodspor, med at arbejde i sine Stene, hvori han har skaaren vor allernaadigste Konges, Frederik den 6tes Portrait (en Camée).

Jageteufel (Otto) Maler. Han var Kammer tjener paa Gottorp Slot, men opoffrede meget af sin Tid paa Malerkunsten. Man seer af ham i Syderstapel Kirke i Landskabet Stapelholm, ei langt fra Fridriksstad, 12 bibelske Historier, som ere godt malede i Aaret 1648. Han levede og døde i Slesvig, og har i denne Byes Fridriksberg Kirke malet sit eget Epitaphium, som nu, til Skade for Kunsten, skal være ruineret.

Jansen (Henrich) Maler. Han er fød i Flensborg 1625. Han begav sig til Holland, og blev Lærling af Rembrand, derfra gik han til Spanien og Italien, og endte denne 3aarige Reise, 1654 til 1657, kom derpaa til Kjøbenhavn, udholdt der Beleiringen 1659, blev Kongens Hofmaler. Reiste omsider til Flensborg igjen, hvor han døde, 43 Aar gammel, 1668.

Jansens (Victor Honorat) Maler. Han var fød

i Brüssel 1664, og Lærling af Wolders, han opholdt sig ved det hertugelige Hof i Holsteen, og gik ved Hertugens Understøttelse til Italien og Wien, hvor han blev keiserlig Hofmaler. Han døde i Brüssel 1739.

Janson (

). En meget duelig brabantisk Blomstermaler, som levede i de Besches Familie i Sverrig, han skal ogsaa have malet Portraiter ret godt.

Jardin (Nicolai Henrich) Bygmester. Han blev født i St. Germain des Noyers i Frankrige, hvor han var Intendant des batiments du Roi, havde i ti Aar dannet sig i Rom, blev paa Salys Recommendation af Kong Frederik den 5te indforskreven til Danmark 1755. Her blev han Intendant over de Kongelige Bygninger efter Thuras Død, og overdraget at bygge Frederiks Kirken af Marmor. Dette vidtløftige Arbeide kom ei engang saa vidt, at det

kom under Tag. Han byggede ogsaa under hans Ophold her Lystflottet Bernsdorff, og en Gaard i Amaliegade i Kjøbenhavn. 1771 gik han tilbage til sit Fædreland, hvor han døde i Paris 1799.

Jardin Ludvig Henrich) Bygmester, født i Frankrige, kom til Danmark med hans Broder, var Professor i Academiet for de skjønne Kunster i Kjøbenhavn, fra 1755 til 1759 da han døde sammesteds i dette Aar. Saa vel denne, som Broderen, tilligemed Salys, havde megen Indflydelse paa Kunsterne og Kunstnerne i Danmark, og det Sving det nyelig anlagde Maleracademie tog.

Jens (Spækhøker) Billedhugger, Lærling af Wiedewelt. Han er bekjendt af den Hurtighed og Accuratesse, hvormed han i hans Mesters Værksted udspidsede og udpuncterede Figurer i Marmor. Men han forlod denne Kunst og gav sig til Høkerhandelen, som mere indbringende for ham.

Jep sen (Johan) Ma: ler, han levede i Kong Chri: stian den 5tes Tid, og ma: lede Portraiter, som ere stuk: ne i Kobber af van Gunst og Schaten.

Imhoff (Amalia von) en bekjendt tydsk Digterinde. Hun anføres i dette Lexicon, fordi hun var gift med Gene: ral Helwig, der var Chef for det svenske Artillerie. Hun malede med megen Eleganz og Smag, og har copieret man: ge, især italienske Mesters Arbeider, som saaes i Stok: holm.

J o h a n. Maler fra Flensborg. Om ham skriver Kong Christian den 4de i hans Almanak Antegnelser af 19de October 1607: Johan, Maler i Flensborg, femten Daler for et malet Stykke.

J o h a n n e s af Ant: werpen. Maler. Han kaldes af Tycho: pictor Regius Coronæburgensis. Han havde malet de Landskaber og Bjerge, saavel som den ned: gaaende Sol paa hans Qua: drans muralis eller Tycho-

nicus, og er nok den samme som siden anføres under Navn af Hans Knieper.

J o h a n s e n (Lars) en Borger i Upsala, som efter de Besches Tegning, under Gustav Adolphs Regjering, opførte det tredie Taarn paa Upsala Domkirke.

J o n e s (Inigo) Byg: mester. Han var fød i Lon: don 1572. For end videre at uddykke hans naturlige An: læg til Kunsten lod Grev Arundel, der var opmærksom paa hans Arbeide, ham reise paa sin Bekostning til Frank: rige, Flandern, Tyskland og Italien, hvor hans Genie udviklede sig og udelukkende beskæftigede sig med Byg: ningskunsten. Efter at han havde i Venedig studeret Pal: ladio, og erhvervet sig et Navn, blev han af Kongen i Danmark, Christian den 4de, kaldet til Kjøbenhavn, hvor han byggede Rosenborg Slot. Det er ogsaa meget sandsynligt, at Frederiksborg Slot er begyndt af ham og anlagt efter hans Tegninger.

Kong Jacob den 1ste af Skotland og Dronning Anna lærte at kjende Jones her i Landet, paa det Besøg de her aflagde 1590, og tog ham som deres Arkitekt med til Skotland. Han døde 1651.

Jordans (Jacob) denne hollandske Maler og hans Arbeider ere saa bekjendte, at jeg kun finder nødvendigt her at anmelde ham, som Mester af nogle vigtige Arbeider, der have været her i Danmark. Man har i vore Dage seet nogle meget store Tableaux, men nu skaarne i fire Stykker, hvori Mercurius lærte Cupido at fiske paa en Klippe i den vide Søe. Fra Dybet hævede sig Neptunus i sin Musselvogn, omgiven af Tritoner og Ne-reider. Saavel Neptunus, som hans Følge, præsenterede til Cupido paa en Trefork alle Slags Fiske. Alt var i naturlig Størrelse. Dette Malerie, der var usædvanlig kraftigen malet, har sikkert engang givet det gamle Kjøbenhavn Slot, hvis Nedri-

velse, da Christiansborg Slot paa samme Grund opbyggedes, har befordret saa mange Kunstsagers Ødelæggelse, til stort Tab for Kunsten og endnu mere for Danmarks Kunsthistorie, da man billig maae formeene, at dette gamle Kongesæde har indeholdt en Mængde gamle nærgelfaste Kunstsager fra forskjellige Tider. Carolus Ogerius beskriver jo denne gamle Borg i hans Reise 1634 saaledes: *In altera Palatii Regii parte erat ingens ac vetustum atrium tapetis undique sursumque ac deorsum constructum.* Da Jordans for Kong Carl Gustav i Sverrig har malet Passionshistorien paa 12 store Tavler, saa er det og at formode, at han til det danske Kongelige Hof har leveret af sit Arbeide, men om han har malet disse paa Stedet, eller i hans Fædreneland veed man intet om.

Ipsen (Jacob) Maler. Han var fød i Amtet Slensborg, i Querum Sogn,

hvor hans Fader var Præst. Han malede Portraiter, hvoriblandt den berømte Provst Lüeders 1784 stukken i Kobber af Fridrich Carstens 1794.

Ipsen (Poul) Maler.

Han var en Broder af foregaaende og Lærling af Geve i Slesvig, han opholdt sig en Tid lang i Kjøbenhavn, og malede der Portraiter og Sæstykke, reiste tilbage til Flensborg, hvor han døde.

Ipsen (Rudolph) Maler, en Broder, og den Ældste, til de tvende foregaaende. Han malede Portraiter og Landskaber, og skal have været bedre Colorist end sine Brødre.

Isachsen (Isack).

Saaledes kaldes den Skildrer, som har malet Johannes Pontanus, og hvorefter det Portrait, som staaer foran hans Historie er stukket i Kobber af van der Velde. Og da Pontanus ikke har videre talt om ham, heller ikke anmeldt ham som Broder af sig og Peter Isachsen, har man

Grund til at troe, at han er Isack Isachsen Oserin, hvorom længere hen skal tales.

Isachsen (Peter)

Maler. Han er fød i Helsingør 1569, ei Helvexor, som Descamp urigtig har læst efter van Manders Schilderboock, og hvilken urigtige Læsemaade mange efter ham, ja endog Fiorillo selv har optaget, der hans Fader var hollandsk Agent. Han var først i Lære hos Cornelis Kestel, som han havde fulgt paa en Reise i Italien og Tyskland. Han opholdt sig længe i Antwerpen, hvor han malede for Kong Christian den 4de i Danmark, hvilke Malerier han efter Kongens Licent Pas af Aar 1622, agtede at forsende til Kjøbenhavn. Han skal omsider have faaet Faderens Embede, som hollandsk Agent i Helsingør, efter dennes Død, og er selv død 1625. 1604 har Joh. Saenredam stukken i Kobber et af Peter Isachsen forfærdiget Malerie, forestillende Mars og Venus's Bilager,

som vidner om, at Maleren har seet Italien, og havt Die for Titians Arbejder. Af Antegnelserne i Kong Christian den 4des Almanak for 1621 sees: den 11te October gav jeg Peter Jsak 300 Dlr. in Specie for et malet Stykke, hvilke jeg sendte ham med Cantsleren. I Ad: vocat Schmidts berømte Maleriesamling i Kiel var Kong Christian den 4des Portrait, malet af Peter Jsaksen; og den ældre Johan Müller har stukket samme Konges Portrait efter denne Maler.

J u d i c h æ r (Oluf) Bygmester. Han var fød i Slangerup i Sjælland for 1668, og først Student, men døde som Admiral, og var en meget duelig og kyndig Bygmester i Sæetaten ved Holmen i Kjøbenhavn.

J u e l (Jens) Maler og Professor ved Kunstacademiet i Kjøbenhavn. Han var fød i Fyen 1745. Han lærte først i Hamborg, kom derpaa til Kjøbenhavn, hvor

han i Academiet vandt dets store Guldmedaille 1771. Et Selskab af Kunstens Yndere i Kjøbenhavn, lod ham reise paa deres Bekostning i 6 Aar. Efter hans Hjemkomst malede han mangfoldige Portraiter, og var han unægtelig en med de største Portraitmalere i Europa i hans Tid. Han malede ogsaa smaa nydelige Landskaber, som findes i Samlernes Kabinetter. Han døde i Kjøbenhavn 1801.

J ü r g e n s e n (Urban) Ridder og Dannebrogsmænd. Han har forfærdiget et kunstigt Pendeluhr, til Brug for det astronomiske Observatorium i Kjøbenhavn, og er en med de første i sit Fag i Europa.

J ø r g e n Postfører, saa kaldet, fordi han havde med Posttransporten at bestille. Han havde særdeles Talent til at udflæde Duffer, som norske Bønder, skar ogsaa Billeder i Træ. Han var boesiddende i Bergen i Norge i Aarene 1760 til 1780.

Jørgens (Magnus). Om denne Maler vides ei mere, end at han har malet et Stykke med spisende og drukkende norske Bønder i Livs Størrelse. Naar og hvor han har levet, samt for hvem han har arbeidet, er aldeles ubekjendt.

Jørgensen (Eilef Niels) og Brødre. Bekjendte Metalstøbere i Danmark i det 14de eller 15de Aarhundrede,

som forfærdigede Døbefade og Klokker til Kirkerne med latinske Indskrivter.

Jørgensen (Magnus). En dansk Maler, af hvilken der findes Malerier i Danmark, og hænger der et historisk Stykke af ham paa Slottet Fredensborg. Af ham skal være en Altertavle i Sunderløvholms Kirke. Om hans Levnetsomstændigheder, vides iøvrigt intet.

K.

Kahrs (Caspar). Han har påsæret i Bøx smukke og lignende Portraiter. Han blev fød i Bergens Stift i Norge, og døde 1811 som Kammerraad og Renteskriver i det første nordensfieliske Con-
toir i det Kongelige Rentekammer i Kjøbenhavn.

Kalthoff. En berømt Staalarbeider og kunstig Bøsssemager; han opholdt sig i Kjøbenhavn i Kong Christian den 4des Tid. I Antiquitetskahlen har man en

Staalkrone af ham, af en besynderlig Opfindelse.

Karlsberg (
). En svensk Bygmester, som studerede i Italien og England, og var bekjendt 1775.

Karlsteen (Arved) Medallior. Han var fød i Sverrig i Karlskoga i Värmland. Fra Ungdommen opoffrede han sig til Myntvæsenet, begav sig derfor til Mynten i Stockholm. 1668 gik han paa Reiser udenlands,